

רע"פ 1669/23 - שלום דראב נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 1669/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: שלום דראב

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 29.01.2023 בעפמ"ק 28633-11-22 על ידי כבוד השופט ע' דרויאן-גמליאל

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כבוד השופט ע' דרויאן-גמליאל) בעפמ"ק 28633-11-22 מיום 29.01.2023, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה (כבוד השופט נ' שטרנליכט) בח"נ 22-01-22359 מיום 18.10.2022.

הרקע לבקשה

2. למבקש נרשמה הודעת קנס בגין עבירה של העמדת או החניית רכב במקום אסור, לפי סעיף 5(ד)(3) לחוק עזר לראש העין (העמדת רכב וחנייתו), התשנ"ח-1998 (להלן: חוק העזר). לפי הנתען בהודעת הקנס, ביום 19.01.2021, המבקש החנה את רכבו, הנושא תג נכה, ברחוב הלח"י בראש העין - כאשר גלגליו ניצבים על המדרכה שאבני השפה שלה צבועות באדום-לבן; ותוך שרכבו חוסם, באופן כמעט מוחלט, את מעבר הולכי רגל במקום. חלף תשלום הקנס, בחר המבקש להישפט בגין עבירה זו.

3. ביום 18.10.2022, לאחר ניהול הליך הוכחות, הורשע המבקש במיוחס לו. המבקש לא חלק על עצם התקיימות היסוד העובדתי של האירוע, אלא טען שלא מדובר בעבירה, מתוקף היותו אדם עם נכות והיות רכבו נושא תג חניה לנכה. המבקש גרס כי כלל התנאים המנויים בסעיף 2(א) לחוק חניה לנכים, התשנ"ד-1933 (להלן: חוק חניה

עמוד 1

לנכים), מתקיימים בעניינו, לרבות הדרישה העולה מסעיף 2(א)(3) לחוק, לפיה על החניה להיעשות באופן שאין בו סיכון לעוברי דרך, שלא מונע מעבר חופשי להולכי רגל, לעגלות ילדים או לעגלות נכים (להלן: עוברי דרך). תנאי זה מולא, כך טען, מכיוון שהתאפשר מעבר לעוברי דרך, דרך משטח דשא המצוי מעבר למדרכה החסומה. עוד טען, כי בניגוד להוראות סעיף 3(א) לחוק חניה לנכים, לא צורף צילום להודעת הקנס, ולפיכך יש לבטלו.

בית משפט השלום קבע שלא הובאו ראיות קבילות להוכחת הטענה לפיה התאפשר מעבר חופשי דרך משטח הדשא, ושממילא, אפילו אם מתאפשר מעבר עוברי דרך כאמור, הרי שאין בכך כדי להקל עם המבקש, שכן עוברי הדרך זכאים לנוע בנוחות, ובתוך כך לשימוש במדרכה, וכי חסימתה מהווה להם סיכון.

לבסוף, בית המשפט דחה את טענת המבקש הנוגעת להיעדר צירוף תצלום הרכב. קביעתו הנה שטענה זו לא הוכחה כדבעי ובין כה וכה, אין בכוחה לפגוע במבקש, משלא חלק על כך שהחנה את רכבו על המדרכה תוך שהוא חוסם מעבר עוברי דרך דרכה. ביום 18.10.2022, לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש, השית בית משפט השלום על המבקש קנס בסך כולל של 1,800 ש"ח, או 18 ימי מאסר תמורתו.

4. ערעור שהגיש המבקש על הכרעת דינו של בית משפט השלום - נדחה. בגדרו של הערעור, שב המבקש על שלושת טענותיו כפי שטען לפני בית משפט השלום - כי הותר מעבר להולכי רגל על כר הדשא; כי משך זמן החניה האסורה עמד על 5 דקות בלבד; וכי הודעת הקנס לא הומצאה לו בתוספת תצלום הרכב כדין. כעולה מפרוטוקול הדיון, לאחר ששמע המבקש את הערותיו של בית משפט קמא, ביקש למחוק את הערעור, אך לבסוף הערעור נדחה, ומכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה

5. בשים לב לאמור לעיל בדבר הדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי, ופסק הדין שניתן בתום הדיון, יוער כבר עתה כי לטענת המבקש, המייצג את עצמו, בניגוד לעולה מפרוטוקול הדיון הלה לא ביקש למחוק את הערעור אלא "היסס לגבי הצורך בהוספת נימוקי כבוד השופט להחלטתו. ומשראה כבוד השופט כך, הוא החליט - ברוב הגינותו - לדחות את הערעור, על מנת לאפשר את רשות הערעור".

6. לגופו של עניין, המבקש, שאינו מיוצג, שב בפעם השלישית על שלושת טענותיו כפי שפורטו לפני בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי: כי קיומו של משטח הדשא מאפשר "מעבר חופשי" לעוברי הדרך, כנדרש מסעיף 2(א)(3) לחוק חניה לנכים; כי ראוי לקבוע פרק זמן במסגרתו קיים היתר לנכה לחנות במקום שאינו עומד בתנאי חוק חניה לנכים; וכי נפל פגם במתן הודעת הקנס בשל היעדר צירוף תצלום של הרכב.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

8. כידוע, רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש כי נגרם למבקש אי-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 1664/23 אמור נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (28.02.2023)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלה, ודי בכך כדי לדחות אותה.

9. חרף האצטלה העקרונית אותה ניסה המבקש לשוות לבקשתו, טענותיו הנוגעות להגדרת "מעבר חופשי",

עמוד 2

ולמשך הזמן בו רשאי אדם עם נכות להחנות את רכבו במקום אסור לחניה - נטועות שתיהן בעניינו הפרטני ואינן מעוררות שאלה עקרונית.

10. אשר לטענה הנוגעת להגדרת "מעבר חופשי", בהתאם לסעיף 5(ד)(3) לחוק העזר, לא יחנה אדם את רכבו על מדרכה. חריג לכך, כאמור, הרלבנטי לטענותיו של המערער - הוא חוק חניה לנכים, המאפשר לאדם עם נכות להחנות את רכבו הנושא תג נכה, במקום בו אין החניה מותרת. החריג האמור כפוף לסייגים שונים ובהם זה המצוי בסעיף 2(א)(3) לחוק חנית נכים, לפיו החניה במקום האסור, לא תמנע מעבר חופשי לעוברי הדרך. שילובם של שני הסעיפים שלעיל מלמד שבנסיבות ענייננו, לא מתעוררת שאלה של ממש בנוגע לפרשנות הראויה של התיבה "מעבר חופשי", המופיעה בסעיף 2(א)(3) לחוק חניה לנכים. שהרי חוק העזר אוסר חניה על המדרכה, וככל שהמבקש ביקש להיסמך על סעיף 2 לחוק חניה לנכים לצורך קבלת פטור מאיסור חניה במדרכה - נדרש שהמעבר החופשי יהיה במדרכה.

כפי שנקבע בערכאות קמא, חנייתו של המבקש הובילה לחסימת מלוא רוחב המדרכה, ובוודאי שלא אפשרה מעבר חופשי בה. לפיכך, ובשים לב שסעיפים 2 ו-3 לחוק חניה לנכים "מבטאים איזון בין ההגנה על זכותו של נכה לחניה נגישה לבין האינטרס הציבורי שבשמירה על הסדר הציבורי בכבישים ובמדרכות" (רע"פ 4819/10 רחמים נ' מדינת ישראל (22.7.2010); רע"פ 5273/12 גיא נ' מדינת ישראל, פסקאות כ-כב (09.05.2013)), אין בידי לקבל את טענת המבקש לפיה חנייתו אפשרה "מעבר חופשי", כנדרש בסייג העולה בסעיף 2(א)(3). בענייננו, חניה באופן החוסם כליל את המעבר דרך המדרכה, פוגעת באינטרסים ובזכויות של שאר עוברי הדרך, וביניהם בעלי מוגבלויות נוספים. טענת המבקש, לפיה: "גם אם יש חוסר נוחות קל בהליכה בדשא, מדובר בענייננו בפחות מ-5 מטרים", מוטב היה שלא תשמע. ודוק, "נגישות לאתר מסוים, העשויה להיראות בחינת פשיטא לפלוני, עלולה להתגלות כקשה שבעתיים למי שמוגבל בניידות" (שם, בפסקה כא).

11. בנוסף, סוגיית משך הזמן בו רשאי אדם עם נכות להעמיד את רכבו במקום אסור, נידונה כבר בבית משפט זה. נקבע, כי בניגוד למקום בו נאסרה חניה "פרט לביצוע פריקה וטעינה", כאשר מדובר במקום בו נאסרה החניה באופן גורף, ספק רב אם אמנם קיומה של "הפרעה ממשית לתנועה", תלויה במשך זמן החניה (רע"פ 1650/14 טולידאנו נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (08.04.2014)).

12. אשר לטענות המבקש הנוגעות לפגם במתן הודעת הקנס לאור אי צירוף תצלום, לא מצאתי כי נגרם למבקש עיוות דין בנסיבות העניין. טענות אלה נשמעו על-ידי שתי ערכאות, וקיים בהן דיון מקיף במסגרת פסק דינו של בית משפט השלום. אולם, בסופם של דברים, נקבע, כאמור, שטענה זו לא הוכחה כהלכה וכי "הגנתו [של המבקש - ח.כ.] לא נפגעה מכך". ודוק, המבקש לא חלק על כך שרכבו חסם את מעבר עוברי הדרך במדרכה - כך שטיעונו הנוגע לאי-צירוף צילום הרכב בהודעת הקנס אינו מעלה או מוריד; שהרי המבקש לא חולק על תוכן הצילום, ואין בכך כדי לשנות מקו הגנתו. לאור האמור, לא מצאתי כי נפל פגם בערכאות קמא, לא כל שכן פגם העולה כדי עיוותדין או אי-צדק חמור.

13. בשולי הדברים יוער, כי קשה להלום מצב בו מוגשת בקשה למתן רשות ערעור אשר קדמה לה דחית ערעור בבית משפט קמא, בהסכמת המבקש. ויוטעם, בקשת רשות ערעור אינה נועדה להוות 'מקצה שיפורים' לערכאות שקדמו לה (רע"פ 512/23 מלכה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (24.01.2023)).

14. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"א באדר התשפ"ג (14.3.2023).

שׁוֹפֵט
